

Social miljö och lek som grund för ett nytt språk

En kvalitativ studie om språkbad

Examensarbete

Jessica Skrabb

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	
Författare:	Jessica Skrabb
Arbetets namn:	Socialt miljö och lek som grund för ett nytt språk
Handledare (Arcada):	Brantberg-Ahlfors, B.
Uppdragsgivare:	Bamses språkbad
<p>Sammandrag:</p> <p>Tvåspråkighet är en naturlig del av livet i Finland. Att kunna flera språk är en rikedom. Därför växer efterfrågan av språkbadsverksamhet kontinuerligt. Som socionom kan man arbeta på ett daghem och på det sättet främja barnets lärande och den språkliga utvecklingen. Syftet med detta arbete är att utreda hur barnen som går på ett språkbadsdaghem använder sitt nya språk. Frågeställningarna är hur använder barnen språket med andra barn? Hur använder barnen språket med vuxna? På vilka arenor använder barnen sitt nya språk? För att få svar på mina frågeställningar har jag använt en kvalitativ metod, jag har intervjuat både personal och barn på ett språkbadsdaghem. Totalt tretton personer deltog i intervjuer, tre av dessa var personal och tio barn. Jag har analyserat resultaten av intervjuer enligt principer för innehållsanalys. Arbetets teoretiska referensram består av socialpedagogik och språkbadspedagogik. Speciellt socialpedagogik är en väsentlig del av socionomens kunnande. Resultatet visar att på språkbadsdaghemmet använder barnen oftast finska sinsemellan. Med vuxna använder barnen både svenska och finska. Barnen använder svenska rätt sällan på fritiden. Personalen betonar att lärandet alltid är en individuell process samt att det skall vara roligt. I processen betonas den sociala miljön och dess betydelse för lärandet. Med det färdiga arbetet får personalen på språkbadsdaghemmet nyttig information av språkanvändning utgående från barnens synvinkel.</p>	
Nyckelord:	Språkbadspedagogik, socialpedagogik, daghem, lek, språkanvändning, Bamses språkbad
Sidantal:	41
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social services
Identification number:	
Author:	Jessica Skrabb
Title:	Social environment and playing as a basis for a new language
Supervisor (Arcada):	Brantberg-Ahlfors, B.
Commissioned by:	Bamses språkbad
<p>Abstract:</p> <p>Bilingualism is a natural part of everyday life in Finland. Knowing of many different languages is seen as a richness. Social service is a large working area where one of the possibilities is to work with children in day care. In this way you can support children's language development. The purpose of this work is to solve how children in day care based on language immersion use their new language. My questions are how do children use the language with the other children? How do they use it with adults/ staff in the day care? Do they use the new language somewhere else than in day care? To get answers for my questions I have used a qualitative research method by interviewing staff and children in day care based on language immersion. Thirteen persons participated in my interviews. Three of these were staff and ten were children. I have analyzed my results by using a content analysis. The theoretical framework is language immersion and Social Pedagogy. It is important to have knowledge of these areas when working in the social field. The results showed that children are using mostly Finnish when they are talking with each other. With adults/ staff they are using Finnish and Swedish. Children don't use Swedish that often in the leisure time. The staff in day care will highlight that learning is always an individual process and the main point is that it should be fun. The social environment and interaction has a high affect for learning. This thesis will give useful information about the language immersion from children's point of view.</p>	
Keywords:	Language immersion, Social Pedagogy, children day care, playing, using of a language, Bamses språkbad
Number of pages:	41
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Sosiaaliala
Tunnistenumero:	
Tekijä:	Jessica Skrabb
Työn nimi:	Sosiaalinen ympäristö ja leikki lähtökohtana uuden kielen oppimiselle
Työn ohjaaja (Arcada):	Brantberg-Ahlfors, B.
Toimeksiantaja:	Bamses språkbud
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Suomessa kaksikielisyys on olennainen osa elämää. Eri kielten osaaminen nähdään rikkautena. Muun muassa siksi kielikylpytoiminnan kysyntä kasvaa jatkuvasti. Sosionomin ammatti mahdollistaa työskentelyn päiväkodissa ja antaa siten myös mahdollisuuden tukea lapsen kielellistä kehitystä ja oppimista kauttaaltaan. Tämän työn tavoitteena on selvittää, miten kielikylpypäiväkotia käyvät lapset käyttävät uutta, opittua kieltään. Kysymyksenasettelu on seuraavanlainen: Miten lapset käyttävät kieltä toisten lasten kanssa? Miten lapset käyttävät kieltä aikuisten kanssa? Missä lapset käyttävät uutta kieltään? Vastausten saamiseksi olen käyttänyt laadullista tutkimusmenetelmää, olen haastatellut sekä kielikylpypäiväkodin henkilökuntaa että lapsia. Yhteensä kolmetoista henkilöä osallistui haastatteluun, näistä kolme oli henkilökunnan jäseniä ja kymmenen lapsia. Tulosten analysoinnin menetelmänä olen käyttänyt sisällönanalyysiä. Sosiaalipedagogiikka ja kielikylpypedagogiikka muodostavat työn viitekehyksen. Näistä varsinkin sosiaalipedagogiikan tuntemus on olennainen osa sosionomin osaamista. Työn tulokset osoittavat, että kielikylpypäiväkotia käyvät lapset puhuvat useimmiten suomea keskenään. Aikuisien kanssa he käyttävät sekä ruotsia että suomea. Lapset puhuvat harvoin ruotsia vapaaajallaan. Päiväkodin henkilökunta painottaa, että oppiminen on aina yksilöllinen prosessi ja sen edellytyksenä tulisi olla hauskuus. Oppimisprosessissa korostuu myös sosiaalisen ympäristön merkitys. Tämän työn avulla kielikylpypäiväkodin henkilökunta saa hyödyllistä tietoa lasten ajatuksista kielikylpyä sekä uuden kielen käyttämisestä kohtaan.</p>	
Avainsanat:	Kielikylpypedagogiikka, sosiaalipedagogiikka, päiväkotia, leikki, kielen käyttäminen, Bamses språkbud
Sivumäärä:	41
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	

INNEHÅLL

1 Inledning	6
1.1 Syfte och frågeställning.....	6
1.2 Uppragsgivare och arbetslivsrelevans.....	7
2 Bakgrund	7
3 Tidigare forskning	8
4 Teoretisk referensram	12
4.1 Socialpedagogik.....	13
4.2 Språkbadspedagogik.....	15
5 Metod	17
5.1 Kvalitativ intervju.....	17
5.2 Etiska aspekter.....	19
5.3 Innehållsanalys.....	20
6 Resultatredovisning och analys av material	21
6.1 Användning av finska språket på daghemmet.....	21
6.2 Användning av svenska språket på daghemmet.....	22
6.3 Språkanvändning utanför daghemmet.....	24
6.4 Vad som är roligaste på daghemmet?.....	25
6.5 Analys av material.....	26
7 Diskussion	29
7.1 Metoddiskussion.....	29
7.2 Resultatdiskussion.....	31
7.3 Förslag på fortsatt forskning.....	32
Källor	33
Bilaga 1	
Bilaga 2	
Bilaga 3	
Bilaga 4	
Bilaga 5	
Bilaga 6	

1 INLEDNING

Jag har alltid varit intresserad av tvåspråkighet och på grund av det också av språkbadspedagogik. Jag tycker att tvåspråkighet är en rikedom som borde uppskattas mera. Här i huvudstadsregionen används två inhemska språk som en naturlig del av vardagen. Som blivande socionom kan man arbeta på ett daghem och på det sätt stöda barnens uppväxt. Växelvekan, kommunikationen och miljön har en stor betydelse för barnens uppväxt och lärande. Språk är en viktig del av allt de här. Därför tycker jag att språkbadspedagogik är en fin möjlighet för barn att lära sig ett nytt språk. Nuförtiden är daghem en av de viktigaste sociala arenorna för barn. Socialpedagogik fungerar som en grund till det som barn kan lära sig på ett daghem. Språkbadspedagogik består av samma principer som socialpedagogik, de går hand i hand. Betoning i språkbadspedagogiken ligger på språkutvecklingen. Det finns mycket skrivet om språkbad och därför har jag valt att koncentrera mig på att ta reda på hur barn som går på ett språkbadsdaghem använder sitt nya språk. Jag ville ha barn i fokus i mitt arbete så därför har jag intervjuat barn. Barnen som deltog i intervjuerna är fem till sju år gamla. Arbetet belyser också barns tankar och upplevelser om språkbad. Jag kommer också att intervjua personal för att få fram deras syn på saken.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med arbetet är att ta reda på hur barn som går på språkbadsdaghem använder sitt nya språk.

För att uppnå syftet har jag ställt följande frågeställningar:

- Hur använder barnen språket med andra barn?
- Hur använder barnen språket med vuxna?
- På vilka arenor använder barnen sitt nya språk?

Målet med det färdiga arbetet är att ge personalen på Bamses språkbad nyttig information om barnens tankar om språkbad samt om deras användning av det nya

språket. Detta leder till det att personalen kan stöda barnen ännu bättre i lärandeprocessen.

För att avgränsa arbetet har jag valt att koncentrera mig på språkbadsverksamhet i Finland. I den teoretiska referensramen kommer jag ändå att nämna om historia bakom språkbadspedagogik och hur den har kommit till Finland. Jag ska undersöka språkbad på daghemsnivå. Språket på daghemmet är svenska och barnens modersmål är finska.

1.2 Uppdragsgivare och arbetlivsrelevans

Som uppdragsgivare fungerar Bamses språkbud. Bamses språkbud är ett privat daghem i Helsingfors som erbjuder språkbadsverksamhet. Företaget som upprätthåller daghemmet är Oy Bambam ab. Företagets mål är att utveckla svenskspråkig dagvård för finskspråkiga barn från tre till sex år. Målet är också att främja lärandet samt sociala färdigheter. Språkbadsdaghem strävar efter att barnen skulle bli funktionellt tvåspråkiga och att de skulle fortsätta med språkbadsverksamheten i skolan efter dagvården. (Bamses språkbud, 2015)

Med hjälp av detta arbete kan personalen på daghemmet få nyttig information om hur ett barn använder sitt nya språk. Med arbetet kommer det fram också barns tankar och upplevelser om språkbud.

Som en utexaminerad socionom kan man jobba på ett daghem, därför är det viktigt att veta också om språkbudverksamhet och möjligheter som den kan erbjuda. På grund av min arbetserfarenhet på ett språkbudsdaghem vet jag att efterfrågan av språkbudsgrupper är stor så behöriga arbetstagaren behövs. Språkkunskap är någonting som krävs och uppskattas mera hela tiden. Jag önskar att med hjälp av mitt arbete blir flera intresserade av språkbudspedagogiken och att jag kan sprida information om språkbud speciellt från barnens synvinkel.

2 BAKGRUND

Som det redan har kommit fram har jag alltid varit intresserad av tvåspråkighet och språkbudverksamhet samt pedagogik bakom verksamheten. Mitt modersmål är finska

men jag har sedan liten velat lära mig svenska på grund av min bakgrund, min släkt från faderns sida är svenskspråkig. Jag har vetat länge att jag vill skriva mitt examensarbete om ett ämne som på något sätt handlar om tvåspråkighet om det bara är möjligt. Ämnet är också aktuellt, som jag skrev i föregående kapitel växer efterfrågan av språkbad kontinuerligt.

När det var dags för yrkespraktik inom dagvård fick jag veta att min praktikplats kommer att vara på Bamses språkbud. Jag blev väldigt glad och ivrig. Med samarbete mellan Arcada och Bamses språkbud kom vi överens att Bamses språkbud också skall fungera som uppdragsgivare i mitt examensarbete.

3 TIDIGARE FORSKNING

Denna del handlar om tidigare forskning som har gjorts angående mitt ämne. Jag fick många relevanta träffar angående språkbud.

För att mitt syfte är att få veta hur barn som går på ett språkbudsdaghem använder sitt nya språk samt barnens upplevelser av språkbud har jag fokuserat på detta när jag valde ut tidigare forskning. Jag har använt databaser Ebsco, Google Scholar och Vasa Universitets internetsidor, speciellt internetsidor av Centret för språkbud och flerspråkighet. Med sökord ”kielikylpy”, ”språkbud”, ”språkbudspedagogik”, ”kokemuksia kielikylvystä” och ”språkbud i Helsingfors” fick jag många träffar både på finska och på svenska . Jag gick vidare med att söka upp examensarbete (på Theseus) som tidigare har skrivits om språkbud. Då kunde jag jämföra källor som har använts i dem med sådana som jag själv hade valt. Då blev jag också säker på det att mina källor i tidigare forskning är relevanta.

Maarit Vehmaskoski skrev sin pro gradu avhandling år 2006 med rubriken *Lapset vieraskielisessä toimintaympäristössä. Tapaustutkimus kielikylpylasten toimijuudesta*. I detta fall har språket på daghemmet varit engelska och barnens modersmål finska. Oberoende av detta bestämde jag att ta med avhandlingen för att den var relevant med tanke på syfte och teoretisk referensram i mitt examensarbete. Jag har fokuserat på saker som är nyttiga för mig och har inte koncentrerat mig så mycket på själva språket på daghemmet i frågan.

Syftet med avhandlingen är att utreda och beskriva erfarenheter av barn som gått på ett språkbadsdaghem. Vehmaskoski ville också undersöka hurdan interaktion mellan barn och personal på daghemmet. En stor del av avhandlingen fokuserar på kamratstödet betydelse, det vill säga hur barnen kan stöda varandra och hurdana medel de använder för att kunna klara sig i en miljö med det nya språket. Avhandlingen betonar vikten av aktörskap. (Vehmaskoski, 2006. s. 3)

Undersökningen är en etnografiskt fallstudie som är en kvalitativ forskningsmetod. Fyra barn från tre till sex år har varit med i undersökningen. Vehmaskoski har observerat barn på olika sätt, till exempel genom att skriva anteckningar om barnens beteendemönster och genom att fotografera dem samt intervjuat barnens föräldrar och personal på daghemmet. (Vehmaskoski, 2006 s. 3, 43-48)

Resultaten visar att språkbadsverksamhet ger möjligheter för barn att lära sig ett nytt språk. Barnen upplever att leken är den viktigaste delen i verksamheten. Grupptillhörighet och känslan av att ha roligt är viktigare för barn än att lära sig ett nytt språk i sig. Barnen anser att de lär sig bäst när större barn som längre har varit på språkbad hjälper dem. Då betonas vikten av kamratstöd. (Vehmaskoski, 2006. s.96-99)

Heidi Harju-Luukkainen skrev år 2007 sin doktorsavhandling som heter *Kielikylpydidaktikkaa kehittämässä. 3-6-vuotiaiden kielikylpylasten kielellinen kehitys ja kielikylpydidaktiikan kehittäminen päiväkodissa*. Syftet med undersökningen är att öka den teoretiska kunskapen om språkbadsbarns språkliga utveckling och med hjälp av detta utveckla vidare språkbadsdidaktiken på daghemsnivå. En viktig del av undersökningen är också att kartlägga hurdan barnens benämningsfärdighet samt språkförståelse i båda språken det vill säga på finska och på svenska. (Harju-Luukkainen, 2007 s. 7, 33, 226)

Forskningsmetod som Harju-Luukkainen har använt är en longitudinell studie. Metoden är både kvalitativ och kvantitativ. Totalt 133 barn deltog i undersökningen, alla var från tre till sex år gamla. Olika delar av undersökningen genomfördes fyra gånger. Harju-Luukkainen hade två olika mätinstrumenten med i den kvantitativa delen; den första är Renfrew language scales och den andra SIT-test. Med Renfrew language scales kan man undersöka barnens benämningsfärdigheter med hjälp av bildkort. SIT-test kartlägger

barnens språkfärdigheter genom hörförståelse. Den kvalitativa delen handlade om aktionsforskning, litteraturgranskning samt den inspelade uttalanden från barnen. (Harju-Luukkainen, 2007 s. 7, 90-92)

Enligt forskningsresultaten utvecklas 3-6 åriga barns språkliga kompetens enligt förväntningarna. Harju-Luukkainen konstaterar att ”barnen uppnår mycket goda färdigheter i hörförståelse i svenska språket, men resultaten i benämningsfärdigheten är inte lika goda.” (Harju-Luukkainen, 2007 s. 227) Det kom fram också att barnen som gått på ett språkbadsdaghem använder språkbadsspråket som tankeredskap i ett tidigt skede vilket leder till att barnen använder sina språkstrategier kreativt. (Harju-Luukkainen, 2007 s. 227, 233-234)

Karita Mård gjorde en undersökning om språkbadsbarn. Undersökningen publicerats år 2002 och den heter *Språkbadsbarn kommunicerar på andraspråket. Fallstudier på daghemsnivå*. Syftet är att analysera, beskriva, tolka och förklara hur fyra utvalda språkbadsbarn kommunicerar på sitt andra språk i tre olika kommunikationssituationer. De här fyra barnen valdes till undersökningen på basis av kön, två av barnen är flickor och två av dem är pojkar, men också enligt vissa aspekter i deras sociala stil. Med detta menar Mård att två av barnen är talföra och sällskapliga medan två andra är mera tystlåtna och på det sätt mindre sällskapliga. Barnen är i 5-6 års ålder. (Mård, 2002 s. 13)

Metoden i Mårds undersökning är kvalitativ; hon har observerat barn i deras naturliga miljö på daghemmet samt genomfört video-och audioinspelningar. Barnen har varit med i tre olika kommunikationssituationer vilka består av mångsidiga uppgifter. Mård har indelat kommunikationssituationer till Berättelseuppgift, Bokuppgift och Fästiuppgift. Bilder användes som utgångspunkt och stöd i alla uppgifter. Med kommunikationssituationer ville Mård också påminna barn om den tvåspråkiga verkligheten i daghemmet, barnen förutsätts att använda sitt andra språk men användningen av första språket är inte förbjuden. (Mård, 2002 s. 77, 88, 91, 94, 96)

Mård anser att barn tillägnar sig språk och använder sig av ett nytt språk på olika sätt. Barnens deltagande i kommunikationssituationer speglade deras sociala stil. Mård påminner om vikten av att bemöta barn som individer, då blir läranderesultat bättre.

Andraspråket borde vara lika tillgängligt för alla. Barnen som är mera tystlåtna behöver uppmuntran oftare. Detta krävs mera av personalen men det är viktigt för att dessa barn inte bli kvar på en lägre nivå av andraspråket. (Mård, 2002 s. 224-225)

Helena Antola skrev sin pro gradu avhandling år 2004 och fortsatt med undersökningen på nytt år 2007. Den bygger delvis på hennes tidigare forskning. Antolas pro gradu avhandling heter *”Kivaa ja hyödyllistä, mutta se jo riittää.” Yläasteen kielykylpyoppilaiden kokemuksia ruotsinkielisestä kielykylpyopetuksesta Helsingissä*. Undersökningen som gjordes år 2007 har rubriken *Språkbad- ett effektivt sätt att lära sig språk? Föräldrars och elevers tankar kring språkbad i Helsingfors*. Jag har koncentrerat mig till Antolas pro gradu avhandling som har publicerats i 2004.

Det viktigaste målet med Antolas avhandling är att lyfta fram språkbadselever och deras uppfattningar om språkbadet. Syftet är att utreda hurdana inställningar språkbadselever har om språkbadet som de har gått igenom samt om språkbadet som de deltar i just nu. Elevers uppgift är då att berätta om sin inställning gentemot språkbadet och att utvärdera sig själv enligt målen som ställs i språkbad. Antola ville också undersöka om förverkligandet av språkbadet, hur det ser ut praktiskt. En aspekt av Antolas avhandling handlade om språkbadets betydelse utanför skolan. (Antola, 2004 s. 8-9)

Antola har använt både kvantitativa och kvalitativa metoder i sin avhandling. Tyngdpunkten ligger ändå på den kvantitativa metoden. Undersökningen består av olika delar; Antola har samlat in material genom enkäter och halvstrukturerade intervjuer. Sammanlagt 128 elever från fem olika skolor i Helsingfors deltog i undersökningen. (Antola, 2004 s. 61-64)

Resultaten visar att elever är rätt nöjda med språkbad som helhet. Den största delen av elever skulle kunna rekommendera språkbad för andra också. Det bästa med språkbadet enligt elever är att få lära sig svenska, elever poängterar trevlighet och nytta med det. Det som upplevs mest negativt är svårigheterna i förståelsen. Det som mest delade åsikter var mängden av undervisningen. (Antola, 2004 s. 68-70, 75)

I undersökningen kom det också fram att elever använder svenska rätt sällan på fritiden. Om man använder svenska utanför skolan är det oftast på grund av svenspråkiga vänner

eller släktingar samt hobbyn. Några av elever läser också svenskspråkig litteratur. Att inte använda svenska utanför skolmiljön kan vara ett medvetet val. (Antola, 2004 s. 89, 92)

Raija Berglunds avhandling publicerades år 2008 och heter *Ett barns interaktion på två språk- En studie i språkval och kodväxling*. Jag valde Berglunds avhandling på grund av det att en av de viktigaste aspekter i mitt examensarbete är att utreda hurdan är växelverkan mellan barn och personalen på ett språkbadsdaghem. Växelverkan är en del av socialpedagogik. Detta kommer fram senare i den teoretiska referensramen.

Syftet med studien är att undersöka, när, varför och delvis hur barnen använder svenska och på samma sätt när, varför och delvis hur använder de finska i sin kommunikation i svenska, finska och tvåspråkiga kontexter. Avhandlingen är en kvalitativ fallstudie och metoder har varit bland annat observation och intervjuer. Barnen är i åldern 3-7 år. (Berglund, 2008 s. 5, 25)

Enligt resultaten i Berglunds avhandling beror valet av språk på vem barnet pratar med det vill säga det är personbundet. Föräldrarnas medvetna språkplanering samt till exempel kontinuerlig kontakt med båda språken och balansen mellan dessa två har en betydelse för barnets språkanvändning. Valet anses vara medvetet och konsekvent. Orsaker till kodväxling kan vara till exempel specifikation av den man talar med, citat och luckor i barnets vokabulär eller att barnen finner nöje i det. En mera vuxenlik språkvals- och kodväxlingskompetens håller barnet att utforma vid sjuårsåldern. (Berglund, 2008 s. 5)

Alla av fem forskningarna handlar om språkbad. I forskningarna betonas interaktion mellan barn och personal eller med andra barn. Social miljö samt individuella faktorer är i en stor roll i lärandet av det nya språket. Vikten av lek kommer också tydligt fram i forskningarna.

4 TEORETISK REFERENS RAM

Min teoretiska referensram består av socialpedagogik och språkbads pedagogik. Jag har valt just dessa två fenomen för att de har så stor betydelse för hela verksamheten som

genomförs på daghem. Socialpedagogik är en bra grund för arbetet som görs på daghem och språkbadspedagogik betonar samma principer men den är ännu mera specifik jämfört med socialpedagogiken. Det hör till socionomens kärnkunskap att veta om socialpedagogik och att kunna tillämpa det till sitt arbete.

4.1 Socialpedagogik

Socialpedagogik är någonting som kan vara ett sätt att närma sig när man arbetar med människor. Ändå är det inte så enkelt att förklara vad socialpedagogik betyder egentligen. Det finns många aspekter som socialpedagogiken handlar om. Enligt Bent Madsen (2006) är socialpedagogik ”ett uttryck för en önskan att aktivt integrera och inkludera andra människor i gemenskaper oavsett livsstil, särskilda behov eller fysiska och mentala förmågor.” (Madsen, 2006 s. 9) Enligt Stig-Arne Berglund kan socialpedagogik uppfattas som ett ämne, en metodik eller metod. Berglund betonar vikten av det goda mötet, enligt honom skapas goda skäl i goda möten. Socialpedagogik handlar då om den sociala sfären samt att pedagogisk kunna använda människors motivation och livssituation som utgångspunkt och kraftkälla. (Berglund, 2000 s. 16-17)

Mitt examensarbete handlar om daghemsvärld så därför har jag koncentrerat mig till socialpedagogiken i arbete med barn. Växelverkan är en del av socialpedagogiken. Växelverkan mellan barn och vuxna har en stor betydelse för det hur barnen upplever sin vardag på daghemmet men den fungerar också som en grund till lärandet av det nya språket. Då betonas också Berglunds tanke om det goda mötet. En socionom har en holistisk syn på människan.

Madsen påtalar att daghemmets uppgift har ändrats under senaste tiderna. Med detta menar Madsen att daghemmet inte längre är ett komplement till hemmet utan det ska vara daghemmet som fungerar som en förebild för social utveckling. Det är daghemmet som ska garantera barnets sociala utveckling. (Madsen, 2006 s. 43) När det är frågan om språkbadsdaghem är ett av de viktigaste målen med verksamheten att barnet skall lära sig ett nytt språk. Oberoende av detta strävar också ett språkbadsdaghem till det att barnets sociala förmågor utvecklas, att hon har roligt och trivs på daghemmet och får nya sociala kontakter. Med hjälp av detta lär barnet sig att samarbeta. (Bamses

språkbud, 2015) Allt det här skapar samtidigt förutsättningar till lärandet av det nya språket.

För att växelverkan ska fungera så bra som möjligt är det viktigt att personalen med en socialpedagogisk kompetens kan se alla barn som individer och verkligen känner barnen. Till personalens kunnande hör till att hon förstår målgruppen. (Madsen, 2006 s. 53)

Personalen med en socialpedagogisk kompetens har läst om olika teorier och har teoretisk kunskap om området hon arbetar i men hon kan anpassa dem till det dagliga arbetet. Genom det här utformar socialpedagogen sina metoder för att uppnå de insatta målen med gruppen. Madsen talar också om de professionella värderingarna tillsammans med dessa två saker. Värderingar skapar en grund till det hur kunskapen används. (Madsen, 2006 s. 53-54)

Madsen skriver om integration och inklusion och tillsammans med dessa två begrepp också om exklusion. Enligt Madsen betyder inklusion att ”medräkna, att innefatta någon i helhet.” För att uppnå inklusionen krävs det att man är integrerad till en viss gemenskap. Ordet exklusion har enligt Madsen två betydelser: ”Att hålla någon ute, som redan befinner sig utanför, och att stöta ut någon som hitintills har befunnits sig innanför.” (Madsen, 2006, s. 172-173)

På daghemmet är en av personalens viktigaste uppgifter att se till att alla barn har en möjlighet till socialt deltagande. Det här handlar om inklusion i daghemsvärlden. Socialt deltagande anses också vara en förutsättning för lärande. Genom att lära sig utvecklar barn bland annat sina sociala kompetenser. Sociala kompetenser spelar en stor roll senare i individens liv. (Madsen, 2006 s. 178-179) Därför är det väldigt viktigt att ingen blir exkluderad. Till personalens kunskap hör att förebygga exklusion.

Begreppet delaktighet anses vara en del av social inklusion. Delaktighet som fenomen är flerdimensionellt men i grund och botten handlar det om att människor engagerar sig i varandra när de möts. (Bulow et al., 2012 s. 7-8) I daghemsvärlden kan delaktighet handla till exempel om det att alla får vara med och alla kan. Alla är olika och unika. Barnen skall uppmuntras till socialt deltagandet till exempel via lek. Barnen kan också

vara delaktiga i planering av verksamheten som genomförs på daghemmet. Genom det här får barnen känslan av delaktighet. Samtidigt växer känslan av grupptillhörighet. Allt det här handlar samtidigt om trygghet.

4.2 Språkbadspedagogik

”Språk är kommunikation. Det betyder att språk är lika med användning av språk. Språk är inte det som finns i grammatikor och ordböcker, utan språk lär man sig bara genom att använda det.” (Christer Laurén i Språkbadsboken, 2007 s. 22)

Språkbad är en metod där man lär sig ett nytt språk via konkreta situationer i vardagen. Man använder det nya språket i all verksamhet. Lärande bygger på meningsfull och autentisk interaktion. (Laurén, 2007 i Språkbadsboken, s. 19) Språkbadspedagogik har sina rötter i Kanada och den har funnits sedan 1960-talet. Utgångspunkten till pedagogiken var tvåspråkighet, det finns två officiella språk i Kanada; engelska och franska. Att kunna två språk var någonting att sträva efter, det finns många förmåner med det. Familjer som hade engelska som modersmål tyckte att det inte fanns tillräckligt franska i undervisningen och de började kräva förändringar. Efter detta grundades det första språkbadsdaghemmet nära Montreal i 1965. Målet med verksamheten var att barnen skulle bli funktionellt tvåspråkiga, det vill säga deras kunskap i andra språket skulle bli lika bra som sådana barn vars modersmål var franska. Resultat från språkbadspedagogik var positiva. Barnen lärde sig ett nytt språk utan att förlora sitt modersmål och det visade sig att språkbadsbarn hade ett positivt attityd mot andra språk och kulturer.

Här i Finland grundades det första språkbadsdaghem i Vasa i 1987. Modellen var likadan med språkbadsdaghem i Kanada och delvis startade verksamheten också på grund av aktiva föräldrar. Efter tre år startades ett språkbadsdaghem i Esbo. Nuförtiden är intresse för språkbadsverksamhet stort. Det finns ett center för språkbad och flerspråkighet i Vasa. (Harju-Luukkainen, 2010 s. 11-12)

En av de viktigaste principerna med språkbadet är att undervisningen baserar sig på minoritetsspråk så här i Finland är det svenska. I vissa områden där majoriteten är svenskspråkiga går språkbadet på finska. Det finns också daghem som använder engelska i undervisningen, men det kallas för undervisning i främmande språk. Andra

viktiga principer är att barnet skall inte ha tidigare kunskap av svenska, man förstår språket som barnet producerar och förståelsen prioriteras i början. Till exempel med hjälp av frågor uppmuntras barn att använda svenska, gester och kroppsspråk fungerar också som hjälp. Lärandet skall genomföras i en naturlig miljö och situationer skall också vara naturliga och vardagliga, barnen lär sig nya språket till exempel via lek, läsning och sånger. Rutiner skapar grunden till lärandet. Deltagandet i språkbadsverksamheten är frivilligt. Viktigt är också att komma ihåg att personalen på ett språkbadsdaghem använder bara språkbadspråket med barn men förstår barns modersmål. Här i Finland börjar barn med språkbadet vid 3-6 års åldern men det kan variera mellan kommuner och daghem. (Harju-Luukkainen, 2012 s. 7-9, Laurén, 2007 i Språkbadsboken, s. 19)

Det finns olika modeller och former av språkbad. Skillnaderna handlar mest om mängden av undervisning samt om i vilket skede man börjar med språkbadet. Den vanligaste modellen är den fullständiga modellen (eng. early total immersion) där all verksamhet i daghemmet och i skolan sker på språkbadspråket. När barn går på andra skolåret börjar undervisningen på elevens modersmål och stiger sedan så småningom så att under den sjätte årskursen sker undervisningen hälften på modersmålet och hälften på språkbadspråket. I den partiella modellen (eng. early partiell immersion) är andelen av elevens modersmål och språkbadspråk lika stor ända från början. I två andra modeller börjar barn med språkbadet senare, under fjärde eller femte skolåldern (eng. delayed immersion) eller först i början av högstadiet (eng. late immersion). (Antola, 2007 s. 21-22) Barns kunskap i andra språket det vill säga språkbadspråket beror naturligtvis på mängden av undervisning och hur länge barn har varit med i språkbadet samt om individuella faktorer.

På Bamses språkbad används den vanligaste modellen det vill säga den fullständiga modellen. Den fullständiga modellen anses vara mest effektiv när det gäller lärandet av språkbadspråket. Med denna modell börjar barn på ett språkbadsdaghem vid tre års ålder. Personalen talar enbart språkbadspråket med barnen. På det sättet sker all kommunikation på svenska. Personalen förstår barnens modersmål men de uppmuntras alltid att tala svenska. (Harju-Luukkainen, 2013 s. 3) Med den fullständiga modellen är barnen hela tiden i kontakt med språkbadspråket och på det sättet blir det en naturlig del av barnens vardag.

Som det redan tidigare har kommit fram är en av de viktigaste principer i språkbadspedagogiken att lärandet skall vara roligt. På ett språkbadsdaghem betyder det att barn lär sig det andra språket via lek till exempel. I pedagogiska sammanhang kan lek vara en teknik att underlätta lärande. (Gustavsson, 2004 s. 173)

Eva Johansson och Ingrid Pramling Samuelsson har skrivit om lek och lärande i boken ”Att lära är nästan som att leka.” (2007) Bokens titel berättar redan ganska mycket om deras synpunkter samt om barns inläring. Det finns vissa likheter mellan dessa två saker även om lek och lärande är olika företeelser. Lust, kreativitet, valmöjligheter, meningsskapande samt barns möjligheter till kontroll och att sätta mål anses framgå i både lek och lärande. Johansson & Pramling Samuelsson betonar också vikten av samspel mellan barn och lärare samt barn emellan. (Johansson & Pramling Samuelsson, 2007 s. 24-25) Det är viktigt att dessa saker fungerar bra på ett språkbadsdaghem, på det sätt möjliggörs barns inläring av det nya språket.

5 METOD

I detta kapitel presenterar jag metoden som jag kommer att använda i mitt arbete. För att få svar på mina frågeställningar har jag valt att använda intervjun som metod. Vanligtvis är intervjuer sådana att intervjuaren träffar intervjupersonen eller – personerna och genomför intervjun, så har jag också bestämt att göra. Jag har också observerat barn i deras naturliga miljö samtidigt när jag gjorde yrkespraktiken inom dagvård på Bamses språkbud. Jag kommer inte att skriva skilt om observation men kommer senare tillsammans med diskussion-delen nämna om mina upplevelser och upptäckter.

5.1 Kvalitativ intervju

Syftet med en kvalitativ intervju kan till exempel vara att få veta om den intervjuades uppfattningar om något fenomen. (Patel & Davidson, 2011 s. 73, 82) I detta fall handlar det om att kartlägga daghemspersonalens samt barnens tankar och upplevelser om språkbud och användning av det nya språket.

Noggranna förberedelser har en stor betydelse för intervjun. Den första förberedelsen handlar om innehållet. Det är bra att gå igenom om man har täckt alla aspekter i frågeställningen till exempel. Den andra förberedelsen handlar om frågorna, vilka frågor är viktigast och hur många det faktiskt behövs samt hur frågorna formulerats. Efter det här är det bra att utprova intervjun. Pilotstudie är ett exempel av utprovning. En fjärde förberedelse gäller den som ska genomföra intervjuerna, att träna intervjuteknik är viktigt och hjälper senare i de riktiga intervjutillfällena. Det är också bra att bestämma vilken registreringsteknik man ska använda; ska man föra anteckningar eller göra en ljudinspelning. (Patel & Davidson, 2011 s. 86-87) Jag har valt att skriva anteckningar, det är naturligt för mig och jag är van vid att arbeta på det sättet så därför kan jag också koncentrera mig bäst till intervjun med detta arbetssätt.

Det är viktigt att själva intervjutillfället är bekvämt och att intervjuaren hjälper den som intervjuas med att bygga upp ett meningsfullt och sammanhängande resonemang om det studerade fenomenet. Intervjun kan lätt bli ledd, man borde undvika till exempel sådana frågor som kan vara ledande. Det finns också många andra aspekter som påverkar på intervjusituationen; i detta fall till exempel språk och hur det används samt barnens ålder. I intervjusituationen har båda sina egna roller men ändå är båda medskapare i ett samtal. (Patel & Davidson, 2011 s. 82-83)

Som det tidigare kom fram ska jag intervju daghemspersonal men också barn. ”I intervjuer får barn möjlighet att ge uttryck för sina egna upplevelser av och uppfattningar om världen”, skriver Steinar Kvale och Svend Brinkmann i boken ”Den kvalitativa forskningsintervjun”. (Kvale & Brinkmann, 2014 s. 185) På grund av det här tror jag att genom att intervju barn får jag intressant och nyttig information när det gäller om barns tankar om språkbildning.

När man intervjuer barn blir det vissa aspekter till som man måste ta hänsyn till. Det är viktigt att använda åldersanpassade frågor och språk i allmänhet. Det är vanligt att intervjuaren ställer långa, för komplicerade och ledande frågor. (Kvale & Brinkmann, 2014 s. 186-187) Då är det frågan om en vuxens makt och svaret kan bli fel, barnet svarar det som ”den vuxna vill.” En viktig sak som också är bra att komma ihåg är att barnen kan bli blyga och vill kanske inte diskutera om vissa saker med en främmande människa. Därför tror jag att det är bra att barnen som jag kommer att intervju känner

mig redan. Kvale & Brinkmann har skrivit också om vissa faktorer som kan hjälpa att överbygga klyftor mellan barn och vuxna. En av det viktigaste faktorerna är att man ska intervjua barn i naturliga miljöer. Det kan också vara lämpligt att genomföra intervjuer då när barnet till exempel ritar, läser, tittar på tv eller en videofilm, leker med dockor eller bilar. (Kvale & Brinkmann, 2014 s. 187)

5.2 Etiska aspekter

Det finns många etiska frågor kring den kvalitativa intervjun. Enligt Kvale & Brinkmann finns det fyra övergripande områden som brukar diskuteras i etiska riktlinjer för forskare: informerat samtycke, konfidentialitet, konsekvenser och forskarens roll. Etiska frågor i början av en intervjuundersökning kan till exempel vara:

- Hur kan undersökningen bidra till att förbättra situationen för de deltagande intervjupersonerna?
- Hur kan man erhålla informerat samtycke från de deltagande intervjupersonerna?
- Hur kan intervjupersonernas konfidentialitet skyddas?
- Hur viktigt är det att personerna blir anonyma?
- Vilka konsekvenser får undersökningen för dem som deltar i den?
- Hur kommer forskarens roll att påverka på undersökningen? (Kvale & Brinkmann, 2014 s. 105)

Informerat samtycke handlar bland annat om det att man informerar undersökningsspersonerna om det allmänna syftet med undersökningen. Man ska också meddela om möjliga risker samt fördelar som uppstår med undersökningen. Viktigt är också att alla som är med i undersökningen vet att deltagandet är frivilligt. (Kvale & Brinkmann, 2014 s. 107-108) För att uppfylla dessa kriterier ska jag skicka ett informationsbrev till informanter (Bilaga 2). Bilagan om informerat samtycke finns också som bilaga i mitt arbete (Bilaga 3).

Med konfidentialitet menas de oftast att att privata data som identifierar deltagarna i undersökningen inte kommer att avslöjas. Deltagarna borde också godkänna att

de uppgifter som kommer fram i intervjun får användas i undersökningen. Största frågan med konfidentialitet är alltså att vilken information som ska vara tillgänglig för vem. Till exempel när man talar om intervjuer med barn har föräldrar också rättighet att läsa undersökningen. (Kvale & Brinkmann, 2014 s. 109) Så här kommer det att vara med mitt examensarbete också. Anonymitet kopplas ofta med konfidentialitet.

Det viktigaste som man ska ta hänsyn med konsekvenser är att man ska vara medveten om både för- och nackdelar med undersökningen. Man borde minimera risken för att en undersökningssperson lider skada. (Kvale & Brinkmann, 2014 s. 110)

Forskarens roll kan vara avgörande för den vetenskapliga kunskapens kvalitet och hållbarheten. (Kvale & Brinkmann, 2014 s. 111) Jag anser att med detta menas att man har kunskap om ämnet som forskas samt om värdefrågor, etiska riktlinjer och etiska teorier. Viktigt är också att man försöker vara så objektivt som möjligt. Man måste komma ihåg att ha respekt mot informanter.

5.3 Innehållsanalys

Innehållsanalys hjälper att förenkla och berika data. Innehållsanalys består vanligtvis av två omgångar, först använder man den för att förenkla data och för att få en överskådlighet. I andra omgången berikar man data genom att placera dem i ett större sammanhang. Enligt Jacobsen finns det ofta sex olika faser i innehållsanalysen. (Jacobsen, 2012 s. 146)

Första fasen handlar om att tematisera texten. Man ska klargöra vilka teman som finns i texten. I andra fasen kategoriserar man dessa teman till grupper. Kategorisering skapar struktur i texten, det blir lättare i den senare analysen att förhålla sig till ett antal kategorier istället för hela data. Tredje fasen enligt Jacobsen är att fylla kategorier med innehåll, det handlar om att välja några citat från intervjuer, man låter på det sättet belysa vad en person har sagt om den definierade kategorin. Efter detta räknar man ut hur ofta ett tema nämns. Med hjälp av detta kommer man fram till det som är viktigast; vilka kategorier och teman. Femte fasen handlar om att jämföra intervjuer och att leta efter skillnader och likheter mellan dem. Till sist kan man ännu söka förklaringar till skillnader som kan uppstå mellan intervjuer. (Jacobsen, 2012 s. 146-152)

6 RESULTATREDOVISNING OCH ANALYS AV MATERIAL

I detta kapitel presenteras resultaten från intervjuerna. Samtidigt med resultatredovisningen har jag analyserat datan. Jag tyckte att det var det lämpligaste sättet med tanke på det material som jag fick med intervjuer.

Jag har intervjuat tre personer som jobbar på språkbadsdaghemmet, två av dessa personer är barnträdgårdslärare och en är närvårdare. Arbetserfarenhet var varierande, en hade nyligen blivit utexaminerad, en hade arbetat ett och ett halvt år och en flera år. Alla har svenska som modersmål. Jag började med att intervjua personal för att få grundläggande information om språkbadspedagogik samt hur det förverkligas just på detta daghemmet. Jag ville också utreda, vad personalen har sett, hur ser situationen ut när det gäller om språkanvändning med det nya språket, det vill säga svenska.

Det var totalt 10 barn som deltog i intervjuer. Alla var i åldern fem till sju. De hade varit på språkbadsdaghemmet åtminstone två år. I denna del sätter jag ihop både intervjuer med personal och med barn enligt teman. Det uppkom fyra teman i intervjuerna, data har kategoriserats med hjälp av dem. Dessa teman passar också bra ihop med tanke på mina frågeställningar. Jag kommer att lyfta fram några citat som bra beskriver informationen som jag fick.

6.1 Användning av finska språket på daghemmet

Alla tre respondenter från personalen var medvetna om det att barnen använder mest finska på daghemmet. Det kommer naturligt för att barnen har ju finska som modersmål. En av respondenterna poängterade att det är synd på det sätt att många barn är faktiskt väldigt duktiga på att tala svenska. Sinsemellan talar barnen finska nästan alltid. Svenska kan förekomma i lekar till exempel på följande sätt:

”Nää leikkis ensin ja sit näillä ois vilan.”

Barnen använder alltså svenska i lekar om de inte vet ett motsvarande ord på finska. På daghemmet sker allt på svenska så barnen har lärt sig redan från början alla ord på svenska, speciellt sådana ord som handlar om regler och rutiner. Därför säger de ”vilan” istället för ”lepohetki” till exempel.

En av respondenterna har jobbat också på ett annat språkbadsdaghem och sade att där använde barnen också mest finska. Andra respondenterna var av samma åsikt och visste på grund av tidigare erfarenhet att så har det alltid varit.

Alla av tio barn svarade att de talar finska sinsemellan.

”Jag talar finska med kompisar.”

”Lapsille mä puhun suomea.”

”Aina kun mä leikin mun kavereiden kanssa nii puhun suomea.”

”Sillä aikaa kun me mennään ulos ja leikitään niin puhutaan suomea.”

Fem av barnen svarade att de kan någon gång tala också svenska med varandra.

”Puhun joskus ruotsia kavereille, melkein aina suomea.”

”No ainakin vähän ruotsia ja sitten myös suomea.”

”Ja sit samlingissa me puhutaan toisilleki joskus ruotsia.”

Det som var intressant var att fast barnen talade mest svenska med mig så talade de mycket finska under första frågan. Jag misstänker att det var på grund av det att frågan handlade om finska. Det kan också hända att de var lite blyga eller nervösa i början av intervjun och därför var det lättare att använda finska.

6.2 Användning av svenska språket på daghemmet

Målet är att barnen skulle tala svenska med vuxna, det vill säga med personalen på daghemmet. Ofta gör de det nog, men inte alltid. Enligt en av respondenterna kan det ibland vara svårt att få veta, hurdan är barnets kunskap i svenska språket i egentligen.

Det har visat sig att många förstår svenska väldigt bra men ändå talar de inte svenska själv. Det kan förstås finnas många faktorer som inverkar på producering av språket.

Det finns också skillnader mellan åldersgrupper. För de barn som redan länge har gått på ett språkbadsdaghem är det naturligtvis lättare att använda svenska. Då är språket också mera flytande, inte bara några ord eller uttryck. Enligt målen med språkbadspedagogiken borde barnen använda mest svenska på daghemmet vid förskoleåldern, men respondenterna sade att barnen uppmuntras förstås att tala svenska redan i början. Detta kräver ganska mycket från personalens sida, det är deras ansvar att barnen lär sig svenska. Enligt personalen händer det någon gång att man ”glömmer” att uppmuntra barnen att använda svenska, till exempel vid sådana fall när barnen svarar på frågan på finska borde man alltid fråga, ”kan du berätta om det som du sade också på svenska?” Någon gång glömmer man detta och fortsätter bara med följande sak.

Personalen ville betona att alla är vi olika, för någon går det snabbt att lära sig ett nytt språk, för någon är lärandeprocessen längre. Alla från personalen påminde att lärandet skall vara roligt och ingen får tvingas att använda svenska. Det här är ju ett av det viktigaste målen med språkbadspedagogiken.

Som det redan i föregående kapitel kom fram använder barnen svenska när det handlar om rutiner och regler på daghemmet samt inlärd fraser och uttryck, till exempel:

”Får man leka med hemlek?”

”Nu är det städa undan!”

Personalen nämnde också om det att om barnen svarar på frågan som är kort och koncis så talar de svenska. Om man frågar om någonting på ett allmänt sätt blir det svårare för barnen att förklara saken på svenska. Då kan de tala åtminstone delvis finska.

Alla tio barn svarade att de använder svenska med vuxna. Nästan alla sade att de ändå talar också finska med vuxna, då när någonting är svårt kan de svara på finska eller om de inte förstår, vad en vuxen säger. Så var det också när jag intervjuade barnen.

”Jag talar svenska med vuxna”

”Med alla vuxna talar jag svenska”

”Sitten kun mä puhun opettajille (barnträdgårdsläraren) niin puhun ruotsia”

”Jag talar både finska och svenska med vuxna, jos joku on niinku vähän vaikeaa nii sitte suomea”

I föregående kapitel kom det redan fram att barnen kan någon gång tala också svenska sinsemellan. Ändå händer det ganska sällan, oftast handlar de bara om några ord eller sen händer det under samlingen som är vuxenstyrd. Användning av språket kan också vara personbundet, det vill säga med vissa personer talar barnet alltid bara ett visst språk, med vissa kan hon blanda både och.

6.3 Språkanvändning utanför daghemmet

Enligt personalen har några av barnen släktingar som är svenskspråkiga. De poängterade att det skulle vara önskvärt om barnen skulle kunna tala svenska med dem men att det ändå är frivilligt. Föräldrarna eller släktingar har inte ansvar över barnets lärande på det sätt. Det viktigaste är att stöda barnet, men språkbudet borde räcka till själva lärandet av det nya språket.

Några av barnen har en hobby som är svenskspråkig. När det gäller fritid läser många av barnen svenskspråkiga böcker eller tittar på svenskspråkiga filmer samt lyssnar på musik på svenska. Personalen sade också att många av barnen använder svenska på resor där det finns andra svenskspråkiga barn. Enligt dem borde barnen påminnas att språket i frågan är faktiskt svenska, inte ”Bamse-språk” som de någon gång kallar det för. Därför är det viktigt att fara till exempel till kulturella evenemang tillsammans med barnet. Det här är samtidigt ett sätt att stöda barnet i lärandeprocessen. Med konkreta erfarenheter blir det lättare för barnet att förstå helheten med det nya språket, det vill säga att det finns överallt, inte bara på daghemmet.

En sak som personalen tog fram var föräldrarnas positiva attityd mot det nya språket samt hela språkbadspedagogiken. Den har stor betydelse för barnets lärande. Sannolikheten för det att man gör saker tillsammans, till exempel det att man läser svenskspråkiga böcker, blir större om attityden är öppen och entusiastisk.

Tre av tio barn svarade att de talar svenska bara på daghemmet. De flesta av barnen som använder svenska utanför daghemmet sade att det är på resor när de talar svenska.

”På resor talar jag svenska om där är någon annan som också talar svenska.”

”Jag talar svenska på båten och i Sverige. Då kan jag hjälpa min mamma och pappa.”

Några av barnen sade också att de använder svenska någon gång hemma, helt på skoj.

”Puhun joskus ruotsia kotona med mamma koska se on kivaa.”

Ett barn svarade att hans hobby går på svenska. En av de intervjuade har svenskspråkiga kompisar så med dem kan hon tala svenska utanför daghemmet. Hennes släktingar är också delvis svenskspråkiga.

6.4 Vad som är roligaste på daghemmet?

Sista temat handlar inte direkt om mina frågeställningar. När jag intervjuade barn fungerade frågan ”Vad tycker du om att göra och vad är roligaste på Bamse?” som ett bra sätt på att börja med intervjun. Det var många som blev ivriga när de fick berätta om saken för mig. Jag tycker att det var viktigt att ta med det. Jag anser att för personalen på daghemmet är det också trevligt att få höra vad barnen har sagt om detta ämne. I tidigare forskningen samt i den teoretiska referensramen kommer det också fram vissa aspekter om denna kategori. Jag anser att socialpedagogikens viktigaste principer uppfylls när barnen känner sig delaktiga i sin sociala miljö och har roligt. Samtidigt uppfylls också mål med språkbadspedagogiken, man lär sig via lek och i växelverkan med andra.

Svaret som förekom oftast var att vara ute och leka med kompisar. Det var också många av barnen som sade att det är roligaste att måla och rita samt att pyssla med Hama-pärlor. Många tyckte också om att läsa och spela fotboll. Ett barn svarade att det roligaste som hon vet på daghemmet är förskolan. Ett svar skiljde sig från de andra:

”Det roligaste är att få sova och att det finns god mat här.”

6.5 Analys av material

Till näst analyserar jag undersökningens resultat utgående från arbetets teoretiska referensram och tidigare forskning. Likheter och skillnader mellan resultatet, den tidigare forskningen samt den teoretiska referensramen kommer att redogöras.

Enligt Vehmaskoskis (2006) pro gradu avhandling som handlade om barnens aktörskap upplever barnen att leken är den viktigaste delen av deras aktion. Personalen på daghemmet anser också att lek är en av de viktigaste delarna av hela språkbadsverksamheten. Det kom också tydligt fram i intervjuer med barn att det roligaste på daghemmet enligt dem är att få leka med kompisar. Barnen kan också stöda varandra i lärandeprocessen. Till exempel under samlingen hjälper barnen varandra om någon har glömt ett ord på svenska eller på något annat sätt har svårigheter att uttrycka sig. Det märkte jag också under min praktiktid när jag observerade barnen. Enligt Vehmaskoski har kamratstöd en viktig betydelse för lärandet.

I sin doktorsavhandling (2007) om utveckling av språkbadsdidaktik kom Harju-Luukkainen fram att barnens språkliga kompetens utvecklas enligt förväntningarna när det gäller om språkbadet. Enligt Harju-Luukkainen uppnår barnen mycket goda färdigheter i hörförståelse i svenska språket medan resultaten i benämningsfärdigheten är inte lika goda. En av respondenterna poängterade att ibland kan det vara svårt att veta, hurdan kunskap barnen har i svenska språket. Respondenten hade märkt att oftast förstår barnen språket väldigt bra men talar inte svenska själv. Detta korrelerar med Harju-Luukkainens doktorsavhandling.

Mård (2002) skrev om olika kommunikationssituationer på språkbadsdaghemmet. Enligt Mård speglar barnens sociala stil i deras deltagande i kommunikationssituationer. Det märkte jag också under intervjun med barnen. De barn som vanligen är talföra och livliga var aktiva också under intervjun. De vågade också svara på frågan även om de inte var helt säkra på vad någonting heter på svenska eller sedan kunde de ärligt säga att de inte förstår vad jag frågar. De barn som är mera blyga var ibland väldigt tysta under intervjun och vågade inte så lätt fråga efter hjälp. Allt gick bra efter att jag hade

uppmuntrat barnen. Mård skriver också om detta, enligt henne är det viktigt att komma ihåg att barn som är mera tystlåtna behöver uppmuntran oftare. Detta krävs naturligtvis mera av personalen men på det sätt kan man undvika det att dessa barn inte blir kvar på en lägre nivå av svenska. Det här handlar också om att bemöta varje barn som individ. Personalen var medveten om detta och tog saken fram under intervjun. De ansåg ändå att det är någonting som man borde komma ihåg att göra oftare.

En del av Antolas (2004, 2007) pro gradu avhandling handlade om språkbadslevers användning av svenska på fritiden. Resultat i Antolas avhandling visar att elever använder svenska rätt sällan på fritiden. Om de gör det var det frågan om att tala svenska med svenskspråkiga släktingar eller vänner samt i samband med hobbyn. Enligt Antola (2004) kan det också vara ett medvetet val att inte använda svenska utanför skolan. Min uppfattning är att det är någonting som mindre barn som går på ett språkbadsdaghem kanske inte väljer medvetet. Valet görs väl senare så det finns andra saker som påverkar mera på språkanvändningen utanför daghemmet. Några elever nämnde också att de läser svenskspråkig litteratur. Jag fick motsvarande resultat i min undersökning när jag intervjuade barn. Några av barnen har svenskspråkiga släktingar eller vänner eller en hobby där man kan tala svenska. Det var också några barn som svarade att de använder svenska på resor eller sedan någon gång hemma på skoj.

Det som inte stämmer överens mellan Antolas avhandling och mitt resultat var att enligt språkbadslever det bästa med språkbadet var att få lära sig svenska. I min undersökning svarade barnen att det roligaste är att leka med kompisar och att vara ute. Det som man måste komma ihåg är att barnen på språkbadsdaghemmet är mycket yngre och tänker och ser på saken ännu från en annan synvinkel.

Berglunds (2008) avhandling handlade bland annat om barns interaktion på två språk samt om språkval och kodväxling. Enligt Berglunds undersökning beror valet av språket på vem barnet talar med det vill säga det kan vara personbundet. Personalen på daghemmet hade också märkt detta. Berglund ansåg också att föräldrarnas medvetna språkplanering och kontinuerlig kontakt med båda språken har en betydelse för barnets språkanvändning. Detta påpekade också personalen om. Respondenterna sade att

föräldrarnas attityd påverkar till exempel på det om man läser svenskspråkig litteratur tillsammans eller far till kulturella evenemang.

Orsaker till kodväxling enligt Berglund är bland annat luckor i barnets vokabulär. Det kom fram också i mina intervjuer med barnen. Ett barn svarade att om någonting är svårt talar han finska istället för svenska på daghemmet.

Enligt Madsen (2006) är daghemmet inte längre ett komplement för hemmet utan daghemmet skall fungera som en förebild för social utveckling. Daghemmet är alltså en social miljö var barn kan utveckla sina sociala färdigheter. Via lek, regler och rutiner lär barn sig om goda vanor samt samarbete. Så här är det också på Bamses språkbad. Detta skapar också samtidigt förutsättningar till lärandet av det nya språket.

Madsen (2006) skriver också mycket om inkludering och exkludering. På Bamses språkbad är alla barn i samma grupp, det finns inte skilda avdelningar för små barn eller äldre barn. Barnet börjar på ett språkbadsdaghem när hon är minst tre år gammal så på det sättet är ålderskillnaderna inte så stora som med traditionella daghem. Det finns såklart olika uppgifter för barnen enligt deras ålder samt förskola och ”miniförskola” för barnen som är fem till sex år gamla men vanligen gör man alltid saker tillsammans. Det här kan man se som en del av inklusion. Att ingen skulle bli exkluderad kräver mycket från personalens sida. Madsen (2006) skriver också om detta. Enligt honom är en av socialpedagogens viktigaste uppgift att förebygga exklusion. Viktigt är också att personalen förstår sin målgrupp. Det här handlar om att kunna bemöta alla som individer fast det samtidigt är frågan om en grupp. Personalen på daghemmet var medvetna om detta och betonade att det är en viktig sak. Att förstå sin målgrupp handlar också om kunskap. Alla på Bamses språkbad är behöriga att arbeta på ett språkbadsdaghem.

Berglund (2000) skrev om det goda mötet. I daghemsvärlden handlar det om barn och personal men också personal och barnens föräldrar. Ett fungerande samarbete skapar goda skäl. Här betonas igen vikten av bemötande.

Alla centrala principer och kriterier med språkbadspedagogiken fylls på Bamses språkbad. Undervisningen baserar sig på minoritetsspråk i Finland det vill säga svenska.

Lärandet genomförs i barnets naturliga miljö med vardagliga situationer på daghemmet. Lek är en av de viktigaste delar av hela verksamheten, personalen på Bamses språkbud betonade att lärandet ska vara roligt. Modellen som Bamses språkbud använder är den fullständiga modellen (eng. early total immersion). Barn börjar på Bamses språkbud tidigast vid tre års åldern vilket också hör till språkbudspedagogikens principer. Enligt dessa principer skall barnet inte ha tidigare kunskap i det nya språket det vill säga i svenska i detta fall. Enligt respondenterna fylls också det kriteriet. Några av de intervjuade barnen har svenskspråkiga släktingar men de är inte så nära eller använder svenska med dem bara då och då. Alla barn har finska som modersmål.

När jag jämför och analyserar mitt resultat mellan den tidigare forskningen samt den teoretiska referensramen kommer det fram att de korrelerar med varandra. Det finns alltså många likheter mellan dessa, svaren är enhetliga. Det enda som inte korrelerade mellan mitt resultat och den tidigare forskningen var att det som elever och barn på daghemmet tycker är bästa med språkbudet; elever poängterar nyttan av svenska, för barnen som går på Bamses språkbud var roligast att få leka med kompisar. Som jag redan tidigare tog fram måste man komma ihåg ålderskillnaden samt skillnader i tankemodellen.

7 DISKUSSION

I sista kapitel kommer jag att reflektera över metodvalet samt diskutera kring resultatet i relation till arbetets syfte. Till sist ger jag ett förslag på fortsatt forskning.

7.1 Metoddiskussion

Jag valde att använda intervju som min datainsamlingsmetod. Jag anser att den var lämpligast med tanke på syfte och frågeställningar med mitt arbete. Syftet med den kvalitativa intervjun är till exempel att få veta en persons uppfattning om ett visst ämne eller om något fenomen. I mitt arbete har jag intervjuat personal på Bamses språkbud samt barn som går på daghemmet. Det var totalt tre arbetstagare och tio barn som deltog i intervjuer. Jag tycker att mängden av respondenter är lämplig. Jag borde kanske ha

intervjuat flera personer som arbetar på ett språkbadsdaghem men tycker ändå att jag fick bra och mångsidiga svar på mina frågeställningar.

Man måste alltid vara noggrann när man genomför intervjuer men detta betonas ännu mera när man intervjuar barn. Det är väldigt viktigt att göra intervjutillfället bekvämt, att använda åldersanpassade språk samt att undvika ledande frågor. Jag medger att det inte var alltid så lätt, speciellt då om ett barn var väldigt tyst och kände sig nervös. Men jag gjorde mitt bästa att hjälpa barnet utan att pressa henne. Vi kunde till exempel diskutera om någonting annat i mellan och sedan kunde barnet ha någon leksak med i intervjutillfället så att hon kunde leka samtidigt när jag genomförde intervjun. Det var en stor fördel att barnen kände mig redan på förhand. Det är viktigt att acceptera att när man intervjuar barnen så kan svaret bli kort och koncist och att barnen svarar just så som de svarar. Jag var medveten om det här redan då när jag började med mitt arbete. Det skulle ha varit trevligt om intervjuerna med barnen skulle ha blivit lite längre men ändå är jag nöjd och uppskattar de svaren som jag fick. Jag tycker att det var viktigt och nyttigt att intervju just barn när de är i fokus i mitt arbete. Jag märkte att det var också någonting som inte har gjorts så ofta. Att intervju barn gav mig mycket och det var härligt.

När det gäller intervjuguiden så fungerade den bara som grund till intervjuerna. Därför står det ”teman för intervjun” också i bilagor (Bilagor 5 och 6). Jag fick tips och stöd av dem och det var lättare hålla den röda tråden i intervjutillfällena med hjälp av dem. Intervjutillfällena var ändå väldigt öppna istället för att vara styrda. Jag anser att detta gjorde intervjutillfällena naturligare. Jag hade anteckningar som min registreringsteknik, det fungerade bra och jag kunde trots skrivandet hålla kontakten med personen som jag intervjuade.

Det är viktigt att komma ihåg de etiska riktlinjerna hela tiden under processen. Detta tog jag hänsyn till redan i förberedelserna med mitt arbete. I bilagor kommer det fram att jag anhöll om forskningslov och skickade ett informationsbrev både till personalen och barnens föräldrar (Bilagor 1, 2, 4). Det finns också en bilaga om informerat samtycke (Bilaga 3). Jag har också varit noggrann att respondenterna hålls anonyma samt att arbetet är konfidentiellt. I arbetet kommer det fram att jag har gjort mina intervjuer på Bamses språkbud och intervjuat personal samt barn där. Svaren kan inte kopplas med

personer det vill säga ingen kan identifieras. Jag är nöjd med mitt metodval och tycker att det var passande med tanke på arbetets syfte och frågeställningar.

7.2 Resultatdiskussion

Syftet med arbetet var att ta reda på hur barnen som går på ett språkbadsdaghem använder sitt nya språk. För att uppnå syftet ställde jag följande frågeställningar:

Hur använder barnen språket med andra barn? Hur använder barnen språket med vuxna?

På vilka arenor använder barnen sitt nya språk? Jag anser att frågeställningarna var omfattande och breda men ändå fick jag bra svar på dem. Frågeställningarna var inte för specifika vilket gav möjlighet till respondenterna att diskutera om ämnet mångsidigt. Under intervjutillfällena gjorde jag frågeställningarna mera konkreta.

Den första frågeställningen handlade alltså om språkanvändning mellan barn. Svaren mellan respondenterna samt med den tidigare forskningen och den teoretiska referensramen var enhetliga. Barnen använder nästan alltid finska sinsemellan. Svaren var sådana som jag hade förväntat mig på grund av egen erfarenhet och observationer som jag gjorde under yrkespraktiken. Med hjälp av konkreta exempel av språkanvändning som respondenterna gav var det lättare att utforma helheten med språkanvändning.

Med den andra frågeställningen ville jag ta reda på hur barnen använder språket med vuxna. Både respondenterna samt tidigare forskning visade att barnen talar både finska och svenska med de vuxna. Målet är att barnen skulle tala svenska med vuxna men så går det inte alltid. Personalen på språkbadsdaghemmet talar enbart svenska för barnen men förstår deras modersmål det vill säga finska. Om barnen talar svenska till vuxna var det oftast frågan om inlärd fraser eller saker som man kan svara kort och koncist. Äldre barn, de barn som redan längre har varit på ett språkbadsdaghem använder mera svenska och då är språkanvändningen också mångsidigt och naturligt. Detta märkte jag under min yrkespraktik samt under intervjutillfällena. Det kom fram att barnen som också vanligen är talföra talade mera under intervjun. De använde också oftare svenska istället för finska och vågade fråga lättare om någonting var oklart.

Den tredje frågeställningen fokuserade på språkanvändningen på olika arenor. Om barnen använder svenska utanför daghemmet var det oftast på grund av svenskspråkiga släktingar, resor eller hobbyer.

Jag valde att använda citat i resultat-delen för att jag tycker att de beskriver bra saker som kom fram med intervjuer och gör texten livligare. Jag tyckte att det var viktigt att föra fram saker som barnen svarade, just så som de svarade. Jag är nöjd med mitt arbete och tycker att jag har lyckats med det. Jag anser att jag kopplar ihop den teoretiska referensramen samt den tidigare forskningen med resultatet även om jag har gjort det på ett annat sätt som man vanligtvis brukar göra, jag gjorde resultatredovisningen och innehållsanalysen samtidigt. (Kapitel 6)

7.3 Förslag på fortsatt forskning

Detta arbete handlar om användningen av det nya språket, i detta fall svenska, på ett språkbadsdaghem. Eftersom jag har intervjuat och på det sätt koncentrerat mig på barnen som är fem till sex år gamla så kunde ett förslag på fortsatt forskning vara att undersöka yngre barn på språkbadsdaghemmet. Hur är det att börja på ett nytt daghem och hur påverkar det nya språket processen? Hur borde föräldrar handledas före barn börjar på ett språkbadsdaghem? Vad krävs det från personalens sida? Jag är också själv intresserad av detta ämne, speciellt just nu när jag har själv börjat arbeta på ett språkbadsdaghem.

KÄLLOR

- Antola, Helena. 2004, ”Kivaa ja hyödyllistä, mutta se jo riittää.” *Yläasteen kielykylpyoppilaiden kokemuksia ruotsinkielisestä kielykylpyopetuksesta Helsingissä.* Tillgänglig: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/20084/kivaaajah.pdf?sequence=2>
Hämtad 10.3.2015
- Antola, Helena. 2007, *Språkbåd- ett effektivt sätt att lära sig språk? Föräldrars och elevers tankar kring språkbåd i Helsingfors.* Tillgänglig: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/19697/sprakbad.pdf?sequence=1>
Hämtad 22.3.2015
- Bamses Språkbåd, 2015. Tillgänglig: <http://www.bambam.fi> Hämtad 8.2.2015
- Berglund, Raija. 2008, *Ett barns interaktion på två språk. En studie i språkval och kodväxling.* Tillgänglig: http://www.uva.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-227-4.pdf Hämtad 15.3.2015
- Berglund, Stig-Arne. 2000, *Social pedagogik. I goda möten skapas goda skäl.* Lund: Studentlitteratur, 288 s.
- Björklund, Siv, Mård-Miettinen, Karita & Turpeinen, Hanna (red.). 2007, *Kielikylpykirja-Språkbådsboken.* Vasa Universitet. Tillgänglig: http://www.uva.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-200-7.pdf Hämtad 22.3.2015
- Bulow, Pia, Persson Thunqvist, Daniel & Sandén, Inger (red.). 2012, *Delaktighetens språk. Det professionella samtalets villkor och möjligheter.* Malmö: Gleerups Utbildning AB, 192 s.
- Gustavsson, Anders (red.). 2004, *Delaktighetens språk.* Lund: Studentlitteratur, 237 s.
- Harju-Luukkainen, Heidi. 2007, *Kielikylpydidaktikkaa kehittämässä. 3-6-vuotiaiden kielikylpylasten kielellinen kehitys ja kielikylpydidaktikan kehittäminen päiväkodissa.* Tillgänglig: http://www.google.fi/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CCoQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.doria.fi%2Fxmlui%2Fbitstream%2Fhandle%2F10024%2F29029%2FHarjuHeidi.pdf%3Fsequence%3D3&ei=iT_9VPWGDeqeywPxhYGQBQ&usq=AFQjCNHgAf2ntBpolnPrfHUFxAqSE7ZWJA&bvm=bv.87611401,d.bGQ Hämtad 9.3.2015
- Harju-Luukkainen, Heidi. 2013, *Kielikylpy Suomessa varhaiskasvatuksen kentällä- Mihin suunta tulevaisuudessa?* Tillgänglig: <http://jecer.org/wp-content/uploads/2013/08/Harju-Luukkainen-issue2-1.pdf> Hämtad 22.9.2015

- Harju-Luukkainen, Heidi. 2010, *Sukellus kielikylpyyn. Perustietoa vanhemmille kielikylvystä*. Ett häfte. ISBN 952-91-9780-2. Helsinki, 38 s.
- Jacobsen, Dag Ingvar. 2012, *Förståelse, beskrivning och förklaring- Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur. Andra upplagan, 327 s.
- Johansson & Pramling Samuelsson, 2007. ”Att lära är nästan som att leka.” *Lek och lärande i förskola och skola*. Liber. Första upplagan, 248 s.
- Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend. 2014, *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur. 3. upplagan, 412 s.
- Madsen, Bent. 2006, *Socialpedagogik. Integration och inklusion i det moderna samhället*. Lund: Studentlitteratur, 301 s.
- Mård, Karita. 2002, *Språkbadsbarn kommunicerar på andraspråket. Fallstudier på daghemsnivå*. Tillgänglig: http://www.uva.fi/materiaali/pdf/isbn_951-683-966-5.pdf
Hämtad: 9.3.2015
- Patel, Runa & Davidson, Bo. 2011, *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur. 4. upplagan, 149 s.
- Vehmaskoski, Maarit, 2006. *Lapset vieraskielisessä toimintaympäristössä. Tapaustutkimus kielikylpylasten toimijuudesta*. Pro gradu avhandling. Tillgänglig: https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/18204/URN_NBN_fi_jyu-2006579.pdf?sequence=1 Hämtad 8.3.2015

BILAGOR

BILAGA 1. ANSÖKAN OM FORSKNINGSLOV

Bamses språkbud
Föreståndare
Katajajarjuntie 22 H
00200 Helsingfors

Bästa mottagare,

Jag heter Jessica Skrabb och studerar till socionom på yrkeshögskolan Arcada. För tillfället skriver jag på mitt examensarbete om språkbud samt barnens tankar och upplevelser om detta. Samtidigt vill jag också forska i hur barnen använder det nya språket. Jag är också intresserad om personalens synvinkel och erfarenhet om ämnet. Det färdiga arbetet kommer att ge nyttig information om barnens tankar för daghemspersonalen och hjälper dem att stöda barnen i lärandeprocessen.

Jag anhåller om lov att få intervjua personal på Bamses Språkbud. Metoden jag använder är kvalitativ intervju. Jag kommer att göra anteckningar under intervjutillfällena. Deltagarna får sedan underteckna ett informerat samtycke. Svaren kommer att behandlas anonymt, det kommer fram att jag har gjort intervjuer på Bamses Språkbud (på grund av det att ni är min uppdragsgivare) men ingen kan bli identifieras.

Jag anhåller om lov att få intervjua också barn på Bamses Språkbud. För att avgränsa antal informanter har jag tänkt att intervjua barn som går på förskolan och på ”miniförskolan.” Svaren kommer att behandlas anonymt. För att kunna intervjua barn ska jag anhålla om forskningslov också från barnens föräldrar. Jag kommer att genomföra intervjuer under våren eller senast under sommaren enligt tiden som passar er. Jag strävar efter att mitt examensarbete skulle vara färdigt till julen 2015.

Vid frågor kan ni kontakta mig eller min handledare:

Bettina Brantberg-Ahlfors, bettina.brantberg-ahlfors@arcada.fi

Med vänliga hälsningar,

Jessica Skrabb

skrabbje@arcada.fi

Tfn

Forskningslov beviljats av

Ort och datum

Underskrift

BILAGA 2. INFORMATIONSBREV TILL INFORMANTER

Bästa mottagare,

Jag heter Jessica Skrabb och studerar till socionom på yrkeshögskolan Arcada. För tillfället skriver jag på mitt examensarbete om språkbud samt barnens tankar och upplevelser om detta. Samtidigt vill jag också forska i hur barnen använder det nya språket. Jag är också intresserad om personalens synvinkel och erfarenhet om ämnet. Det färdiga arbetet kommer att ge nyttig information om barnens tankar för daghemspersonalen och hjälper dem att stöda barnen i lärandeprocessen.

Jag skulle gärna intervjua personal på Bamses Språkbud. Metoden jag använder är kvalitativ intervju. Jag kommer att göra anteckningar under intervjutillfällena. Svaren kommer att behandlas konfidentiellt, det kommer fram att jag har gjort intervjuer på Bamses Språkbud (på grund av det att ni är min uppdragsgivare) men ingen kan bli identifierad. Deltagandet är frivilligt.

Vid frågor kan ni kontakta mig eller mina handledare:

Bettina Brantberg-Ahlfors, bettina.brantberg-ahlfors@arcada.fi

Tack redan i förväg!

Med vänliga hälsningar,

Jessica Skrabb

skrabbje@arcada.fi

Tfn

BILAGA 3. INFORMERAT SAMTYCKE

Härmed samtycker jag att delta i Jessica Skrabbs undersökning. Jag vet att syftet med undersökningen är att få veta hur barnen som gått ett språkbadsdaghem använder sitt nya språk samt barnens tankar och upplevelser om språkbad. Syftet med det färdiga arbetet är att ge nyttig information om barnens tankar om språkbad för daghemspersonalen vilket gör att de kan stöda barnen ännu bättre i deras lärandeprocess.

Jag vet att det är frivilligt att delta i undersökningen och att svaren kommer att behandlas anonymt. Jag godkänner att de uppgifter som kommer fram i intervjun får användas i undersökningen.

Jag väljer att delta i intervjun (kryssa i rutan)

Ort och datum

Namn

BILAGA 4. INFORMATIONSBREV TILL FÖRÄLDRAR

Hei!

Nimeni on Jessica Skrabb ja olen kolmannen vuoden sosionomiopiskelija ammattikorkeakoulu Arcadasta. Suoritin päivähoitoon liittyvän työharjoitteluni Bamsessa joulun jälkeen. Nyt kirjoitan parhaillaan opinnäytetyötäni, jonka aiheena on kielikylpypedagogiikka, uuden, opitun kielen käyttäminen sekä lasten ajatukset tätä koskien. Opinnäytetyötäni varten olen ajatellut haastatella lapsia. Pyydän ohessa lupaanne tätä varten. Valmiista opinnäytetyöstäni käy ilmi, että olen suorittanut haastattelut Bamsessa, mutta ketään ei voida tunnistaa vastausten perusteella, vastaukset käsitellään siis luottamuksellisesti ja anonymisti. Haastattelut toteutetaan kevään aikana. Haastatteluun osallistuminen on vapaaehtoista ja mikäli ette halua osallistua siihen, ymmärrän sen täysin ja kunnioitan vastaustanne.

Ohessa lomake aiheeseen liittyen. Pyytäisin teitä täyttämään sen joka tapauksessa ja palauttamaan Bamsen henkilökunnalle. Mikäli teillä on kysyttävää, voitte ottaa yhteyttä sähköpostitse minuun tai ohjaajaani Bettina Brantberg-Ahlforsiin.

Paljon kiitoksia jo etukäteen ja hyvää kevään jatkoa!

Terveisin,

Jessica Skrabb

Sähköposti skrabbje@arcada.fi

Ohjaaja Bettina Brantberg-Ahlfors, bettina.brantberg-ahlfors@arcada.fi

Lapsen nimi: _____

Huoltajan nimi: _____

Lapsi saa osallistua opinnäytetyötä koskevaan haastatteluun,

Kyllä: Ei:

Paikka ja päiväys

Allekirjoitus

BILAGA 5. TEMAN FÖR INTERVJUN (PERSONAL)

Bakgrund:

- Hur länge har Du arbetat på et språkbadsdaghem?
- Hurdan utbildning har Du? Din arbetserfarenhet?
- Ditt modersmål?

Temat:

- Hur använder barnen språket med andra barn, t.ex. när är det finska och när talar de svenska, på vilket språk leker de...
- Hur använder barnen språket med vuxna, t.ex. är det finska eller svenska som de talar mest, behövs det mycket uppmuntran från personalens sida att de skulle tala svenska...
- På vilka arenor använder barnen sitt nya språk, t.ex. är det bara på daghemmet eller med släktingar också, på grund av hobbyn...

BILAGA 6. TEMAN FÖR INTERVJUN (BARN)

- Hur kändes det att börja på ett språkbadsdaghem (Bamse)?
- När använder du finska, när är det svenska och med vem?
- Använder du svenska någon annanstans eller bara på daghemmet (Bamse)?
- Vad är roligaste på daghemmet (Bamse)? Finns det någonting som är svårt?
- Hur gammal är du?